

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " 50 "
Negyedévre 3 " 50 "
Egy hónapra 1 " 50 "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hál. Hámbos petit sorost 5 kr. Nagyobb tarjelmére a többz. r. hirdetések atka szerint jutányos aron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatást 30 kr

Szülők gondja.

— Az iskolai beiratások előtt. —

Debreczen, aug. 24.

A szülői gondok javarésze ilyenkor vakáció végén és az iskolai beiratások aggasztó napjaiban a pályaválasztás körül forog. A növendék nyugszik a mult tanév babérain és az édes apa feje a jövő nagy problémáján fő. Mi legyen a gyermekéből, az egzisztenciának nagy csoportjából melyik felel meg hajlamainak, tehetségének, vérmérsékletének?

Azt hisszük, senkinek sem kerülte el figyelmét azon látszólag örvendetes jelenség, hogy a szülők tulnyomó része megható áldozatkészséggel képezeti gyermekét a tudományos pályára. Az ipari s kereskedelmi, szóval a gyakorlati foglalkozások mellözésével úgyszólván tódul az ifjuság a nagyobb elméleti ismereteket igénylő pályák felé.

Hát hiszen ha ez által a jövő nemzedék kulturális színvonala emelkednék és a nemzet szellemi tőkéje gyarapodást nyerne, akkor nem örvendhetnénk eléggé a jelenség felett. De ez az eredmény tényleg nem következhetik be, nem legálább azon arányban, a hogy várható lenne.

A reményteljes pályák féluton megtörnek, mint a sivatagba tévedt folyócska, mely a tengert nem tudja elérni

s az ifju az ut közepén elvesztve önbizalmát, a proletárok számát szaporítja. Mondanunk is fölösleges, hogy napjainkban mind sűrűbben találkozunk a társadalom e százalomra méltó alakjaival, a szülői nagyralátás e szerencsétlen áldozataival.

S a szülők a sok keserű tapasztalás után sem tudnak kiábrándulni a «tudományos» lázból. Megbocsátható hiúságukban a reális foglalkozások felé kicsinyléssel tekintenek és elfogult szemek nem veszik észre a tudományos pálya árnyoldalait.

Pedig társadalmi s nemzetgazdasági szempontból tekintve a dolgot, kiszámíthatatlan előnyökkel járna, ha az ifju nemzedék fokozódó vágygyl fordulna a reális foglalkozások művelése felé.

Egy híres szakférfiu véleménye szerint, iparunk és kereskedelmünk fejlődése mindaddig nem emelkedhetnek a kívánt színvonalra s nem állhatja meg helyét a nyugati államok nagy versenyében, a míg az ifju ág lelkületében e reális irányzat erősebb gyökeret nem ver és míg abban az áramlatban, hogy mindenki szellemi munkája után akkor megélni, jelentékeny apadás nem áll be.

Jó lesz tehát a szülőknek megérteni, hogy a szellemi munkára feltétlen rátermettség szükséges; a nélkül soha nem lehet a fiuból »ur«, (a hogy a szü-

lők nevezik az íróasztal mellett görnyedő embert) csak tehér rabszolga, csak szellemi napszámos, a ki csekélyebb bérért szolgáltatja a szellemi munkát, mint az igazi kérges tenyerű napszámos a maga semmi előtanulmányt nem igénylő fizikai munkáját.

Nincs nagyobb tévedés, mint a kiváló észbeli tulajdonokkal nem ékeskedő növendéket a további tanulásra erőltetni. Legtöbb szülő ebbe a hibába esik és egyáltalán nem gondol arra, hogy a ki nem bír elég szellemi erővel vagy hajlandósággal az elméleti ismeretek elsajátítására, az talán e hiányokért kézbeli ügyesség és alkotó képességben nyert az anyatermészettől kárpótlást. — És míg a nem neki való pályán nyomorog, addig valamely gyakorlatiasabb foglalkozásu ágban kiváló helyet vívhatna ki magának.

A szülőket tehát nem lehet eléggé figyelmeztetni most a pályaválasztás küszöbén, hogy e nagy probléma helyes megoldásához csak aképen juthatnak el, ha nem saját hiúságuk szavára hallgatnak, — hanem a gyermek képességét és hajlamait veszik gondos megfigyelés alá.

Bár a gyermek maga tárja fel a képességeket, nyitott könyv gyanánt, mégis miután a szülői szemek kritikája sohasem elég erős, részrehajlatlan, helyesen

Az égnek voltál egy csillaga.

A »Debreczen« tárczája.

Az égnek voltál egy csillaga
Tündöklőbb mindannyi között —
Porba hullottál meggyalálva
Szerencsétlen »Sorsüdözött!«

Imádtak egykor mint az Istent,
Epedtek érted hű szívek —
Ma, hogyha te imádod őket
Közülök egy sem érti meg!

Hajdan az Isten oltáránál
Ha ajkad imat rebegett:
Türedelmes szíved imája
Könnyekre birta az eget . . .

— Ma, azt a nagy kegyelmű Istent
Ki minden vétket megbocsát.
Ki a hűbánók orczájáról
Letöri a köny záporát . . .

Ki a gyilkosok gaz szívérol
Elosztatja a rémeket:
— Hiába kérnéd azt az Istent
Hogy bocsássa meg vétkeidet.

. . . De ha engem szeretni tudnál
S keblemen kisírnád magad:
Csókom záporával mosnám le
Fehér orczádról a sarat.

Ha engemet szeretni tudnál
Mindent, mindent felejtenék . . .
Gyalázatodnak romjain
Mennyrországot teremtenék!

»Tyrtaeus.«

Ahol nincs . . .

— A »Költemények« cz. kötetből. —

Ahol nincs kapzsi, földi vágy s remény;
Magányos berkek csendes alkonyába
Derengve száll a hold ezüst világa
Dalolni ott tanultam én!

S öröközöld fenyves méla rejtekén,
Amely lelkünket sejtelmekbe vonja
S melyen lemondás árnya ül borongva,
Szeretni ott tanultam én!

S hol szél süvölt a szikla peremén;
Az ég haragja dühörögve zendül;
Lesujt a hérczre — s ez még meg se rendül:
Akarni ott tanultam én!

Gáspár Kornél.

Hogy lehet ingyen utazni.

— A »Debreczen« tárczája. —

A nyári népvándorlással fellépnek ök is,
a potyautasok nemzetsége. Nem csak azok, a
kik törvényes és jogos módon élvezik ingyen

az utazás örömeit, a szabadjegyesek boldog osztalya, hanem a parazita potyautasok, a vas ut-tolvajok, amilyen például Zeitág, a híres láda utas.

A szigorú ellenőrzésné, a mely a magyar és osztrák vonatokon van, a jegy-blicz-czelés alig lehetséges. A mi vasuti hivatalnokainknak érzeke nincs a humor iránt, mely az ilyen potyautasokban rejlik, hanem tagra nyitják szemüket s »tényváziat« felvételehez látnak.

Annál vidámabban tenyész a potyázás Amerikában. Ott s minap megérkezett egy idegen, ki maga beszélte el, hogy egy cent nélkül negig vasutazta az Egyesült-Államokat. Igaz hogy épp kétszázszor akolbólitották ki a vonatból. Kansasba érve első dolga volt, hogy vacsorát rendelt a 200-ik kidobás jubileuma meg ünneplésére.

Persze az ellenőrzés az amerikai vasúton felette laza. Nagyhangzásu czim, tekintélyes külső teljesen elegendes ahhoz, hogy az ember ilyen olcsón utazzék. A New yorkból induló vonaton történt a következő: Mr. Brownson ügyvéd, kinek sokszor volt oka lakhelyét változtatni, Nahvillebe akart utazni. Törénetesen nem volt egy árva czent birtokában de azért vidáman beszállt a kocsiába. Jön a kalauz.

— Én a nashvillei city színház titkárja vagyok. Ugy-e megengedi, hogy a jegyet otthon fizessem, nincs nálam pénz?

A kalauz szemügyre veszi az utast.

— Kérem, annak e színháznak igazgatója

teszi minden apa, ha a gyermek tanítóját és a család egyéb elfogulatlanul ítélő barátait és meghallgatja.

Elhamarkodott pályaválasztás egyenlő a gyermek jövőjének tönkretételével és a tévesztett pálya egyszersmind veszteséget is jelent egy más foglalkozású ágra nézve, hol talán kiváló haszonnal érvényesülhetett volna. Ezt véssé lelkébe minden szülő s akkor soha nem jut abba a helyzetbe, hogy a késő megbánás kenyerébe harapjon.

De véssé lelkébe azt a másik igazságot is, hogy a társadalom tisztelete nemcsak a tudományos pályán haladók köré fonódik, részese annak a haza bármely foglalkozást űző polgára, ha tisztességgel tölti be a kört, a melyet a végzet számára kijelölt

A kiegyezés válsága.

A mai nappal a krízis a lehető legakutabb stádiumába jutott. A magyar minisztertanács ma egész nap együtt ült, hogy a holnap kezdődő közös konferenciák előtt végleges megállapodásokra és az osztrák kormány követeléseivel szemben tanúsítandó magatartására nézve döntő határozatokra jusson.

Ebben a stádiumban politikai helyzet elérte súlyos voltának legmagasabb fokát és a legközelebbi napokban bekövetkező döntés a mai és holnapi eseményekből fog lezáródni.

A mai nap híreit a következőkben foglaljuk össze:

A mai minisztertanács.

Valamennyi magyar miniszter — Wlasics kivételével, ki azonban már utban van Budapest felé — a mai napon egybegyűlt a fővárosban.

Délelőtt fél 11 órától kezdve egymásután

érkeztek a miniszterelnöki palotába, hol d. e. 11 órára volt kitűzve a minisztertanács, mely rövid megszakítás után d. u. 4 órakor folytatódott.

Az elsők egyike, ki a budavári miniszterelnöki palotában megjelent, b. Fejérváry honv. miniszter volt, ki vasárnap már Bécsben időzött és több osztrák vezető politikussal konferált.

Később jöttek: Perczel Dezső, Lukács László és Dániel báró, majd Erdély Sándor, Darányi és Josipovics.

11 óra előtt az egész miniszterium együtt volt, csak Wlasics hiányzott, kinek tárczája az államtitkár által sem volt képviselve a tanácskozáson, miből látszik, hogy a mai minisztertanács nem a folyó vagy szakügyek elintézése, hanem tisztán a kiegyezés válságának megoldása céljából hivatott egybe.

A minisztertanács a mai minisztertanács alkalmából Bánffy vendégei voltak, kinél ebédre voltak hivatalosak. Ebéd után a tanácskozást folytatták.

A mai minisztertanács jkönyvét a szabadságon lévő Tarkovics államtitkár helyett a miniszterelnökség elnöki osztályának vezetője, dr. Romy Béla vezette.

A tanácskozás megkezdéséről a félhivatalos »Bud. Tud.« a következő jelentést adta ki: Ma délelőtt 11 órakor minisztertanács volt.

Osztrák miniszterek Budapesten.

Thun osztrák miniszterelnök ma este 11 órakor indul el Bécsből Budapestre, hová reggel 8-kor érkezik meg. Kíséretében lesz dr. Förster min. segédtitkár, Kaizl pénzügyi és Baernreither ker. miniszterek valószínűleg már ma este 11 órakor érkeznek Budapestre.

A holnap kezdődő közös konferenciák kezdettől fogva hivatalos jellegűek és lefolyásukról rendes jegyzőkönyvet fognak vezetni.

itt ül a szomszéd kupéba, Ha elismeri önt, nem bánom.

Az utas szivszorongva követi a kalauzt a szomszéd kupéba, hol az igazgató kijelenti, hogy a dolog rendben van, az utas az ő titkárja.

— Miért mondta ön, hogy én a nahsvillei színház titkárja vagyok, hiszen most lát címszór életében, sőt sőszintén megvalva, én nem is vagyok színház titkár? kérdi Mr. Brownson.

— Mert én nem vagyok igazgató, hát egyenlő helyzetbe vagyunk. Én azt hittem, hogy önt leleplezésemre.

Egy lengyel munkásnak sikerült kijátszani a német vasutat. Persze nem a kupéban Görlitzben bemászott a kocsi alá a fékezőre, a mely háromszög alakú, a hol úgy a hogy elhelyezkedett, anélkül, hogy kívülről észrevennék.

Königsvarterhaasenná, Berlin előtti állomáson jön a vonatvizsgáló és nem kis rémületére látja, hogy a waggon alól ruhacsücske lóg ki, majd emberi lábak. Első pillanatban borzasztó katasztrófára gondolt, de mielőtt larmát csapna, a waggon alól suttogó hang hallatszott.

— Pszt! pszt! Engedjen még egy kicsit utazni. Ne szóljon! Nincsen pénzem.

Az ilyen utasokból néha még haszna is lehet a vasutnak. Szintén egy lengyel paraszttal történt meg Oroszországban, hogy megkérte a kalauzt, engedje őt néhány fillér borra valóért ingyen utazni. A kalauz akadémikuskodott, de néhány kopeket érezvén a markában bedugta az utast egy első osztályú kocsiába. A harmadikat nagyon sűrűn ellenőrzik és olyan szertelenségre nem is gondolnak, hogy a po-

tyázók az első osztályba fészkeljék be magukat.

A mi parasztunk kényelmesen ringatózott a puha, ruganyos pamlogon, mikor közvetlenül vonatindulás előtt, beszáll egy elegáns hölgy a kísérelőjével. A paraszt rémületében a pad alá bujlik, hogy észre ne vegyék. Helyzete borzasztó. Hason fekvé mocczanni, lélegzetet venni is alig mer, de a félelem kényszeríti, hogy vesztig maradjon és a hölgyek tényleg nem veszik észre, hogy utitársuk van. A következő állomáson ismét beszáll egy ur. Fiatal, elegáns, kedves. A hölgyeket czukorral kínálja, ezek elfogadják és csakhamar kábultan merülnek álomba. Az elegáns ur csak erre várt. De abban a perczen, amikor hozzálátott, hogy kirabolja utitársait, erős kéz nyakon ragadja és rövid védekezés után le van győzve. A következő állomáson az egész eset kiderül. A potyautast megbírságot kap ugyan, de a hálás hölgyek ajándéka busásan karpótolja.

Egy francia orvost éjnek idején lármázott fel egy szegény paraszt és könyörögve rimázkodott, hogy jöjjön el vele a közeli faluba, a hol gyermeke a halállal vívódik. A doktor befogat s vágat lóhalálában a faluba; mellette ül a jajgató paraszt. Mikor a falu közelébe érnek, a paraszt leugrik, eltűnik a sötétben. A doktor várja, töpreng a dolog magyarázatán, de mivel a beteg gyermek atyja nem mutatkozott, mit volt mit tennie, visszafordul. Értihetetlen volt előtte az eset. Néhány nap múlva kövér tyukot kap a következő levélkével:

«Jó doktor ur!
Nagyon szép volt kegyedtől, hogy engem hazafuvarozott.

Osztrák fenyegetőzés.

A bécsi Fremdenblatt a holnap kezdődő közös miniszteri tanácskozásoknak a következő vezető cikkel praludál:

Thun gróf miniszterelnök, dr. Kaizl pénzügyminiszter és dr. Baernreither kereskedelmi miniszter holnap a budapesti konferenciákhoz indulnak. A dualizmus fennállása óta kiegyezési tanácskozások még oly nehéz körülmények között, mint a mostaniak, nem folytak és sohasem volt annyira szükség az együvé tartozás gondolatának hatalmába való ragaszkodáshoz, hogy fel lehessen tartani a leküzdendő feladat szerencsés megoldásának reményét. A megegyezés magas becsének felismerése nemcsak abban a tudatban alapszik, hogy a két állam mindegyike a másikban találja legjobb gazdasági partnerét, hanem abban a meggyőződésben is, hogy a monarchia hatalmi állására roppant fontos, hogy Ausztria és Magyarország egymással szoros egyetértésben éljen, vagy pedig az, ami őket egymástól elválasztja, annyira döntőnek bizonyul, hogy csak a legszükségesebb kötelek maradjanak meg összekapcsolásukhoz. Ezzel jelezve van az előttünk álló budapesti konferenciák nagy jelentősége. A mi minisztereinknek nemcsak az osztrák «államfél» gazdasági érdekeit kell megvédelmezni, hanem készen kell lenniük azon kötelezettségekkel szemben, melyek a közösség érdekében teljesítendőek.

Ők eddig is teljesítették ezt a feladatot és meg vagyunk arról győződve, hogy az osztrák kormány a jövőben is nyomatékkal képviseli majd az osztrákok és a közösség álláspontját. A magyar kormány követeléseivel felől nincs még autentikus közlés; de ha az, ami a magyar lapokban foglaltatott, helyes, ha igaz, ami a magyar sajtó fejtegetéseiben mint kívánság van elének állítva, akkor tényleg mondanunk kell, hogy a megegyezés egyáltalán nem lehetséges. Ha a tuisó «államfélben»

Aznap a városban voltam és nem kaptam kocsit. Belátja ön is, hogy gyalog nem tehettem meg e hosszú utat. Az borzasztó lett volna. Eszembe jutott, ahogy önnek jó lovai vannak s egy kis testmozgás nem fog önnek ártani.

Fogadja köszönetem csekély jeleül e tyukot. Nagyobb nem volt az udvaromban.

Hálás lekötelezettje.

Hajón is sok potyautas akad. Különösen az aranyországok fele hajózo gőzöskön. Melbourne-től nem rég indult egy hajó. Kisült, hogy 17 utas csempészte be magát, aki nem váltott jegyet. Egy részük le akarta dolgozni a viteldiját, más része inkább belenyugodott, hogy a legközelebbi állomáson átadják a rendőrségnek. Végül még egy potyautast találtak ott, ahol nem sejtették. Már két hétig ment a hajón, amikor a hajó fenekéről egy üstöt kellett felhozni. A fenékén lesóványodott, félig elalélt embert találtak, aki dadogva kért vizet. A boldogtalan elbujt az üstbe. Azt hitte, négy napig tart az út és vitt magával három üveg vizet, négy láb kenyeret. De az élelem nem volt elég a tizenhét napos útra. Éhség, szomjuság, rettenetesen gyötörte, de szabadulni nem tudott, mert az üst fölé 500—600 tonna rakományt tettek. — segélykiáltásait nem hallotta senki, folytonosan éjjel volt körülötte, nem tu ta, mikor a nappal és éjjel. Patkányok futottak végig rajta és remegve várta a pillanatot, mikor annyira elgyengül, hogy nem bír a kis szörnnyeteggel. Ez is megfogadta, hogy többé nem utazik ingyen.

Hades.

tényleg ez a törekvés áll fenn, hogy a régi és új mezei mezőgazdaságokból csak a Magyarországra nézve előnyös vétessék ki, akkor az egy oly alap, melyen a kiegyezés nem jöhet létre. Ilyen kiegyezést Ausztriában senki sem fogadhat el: minden párt kivétel nélkül visszatartásának azt.

Komoly magyar politikusok tehát csak nem ringatják magukat abban a feltevésben, hogy Ausztria e tekintetben nem volna teljesen egységes és csak nem tévesztik meg magukat azon állítás által, hogy az osztrák kormány mögött senki sem áll. Az egész osztrák közvélemény sorakoznék oly leonikus szerződés ellen, mindenekelőtt pedig az osztrák ipar tiltakozna ellene.

Magyarországban sulyt fektetnek arra, hogy a kiegyezés parlamenti uton jöjjön létre, de teljesen lehetetlen lenne, hogy egy osztrák parlament ily megállapodásokat jóváhagyjon. A ki megegyezést akar, az olyan igényeket támaszthat, amelyek elfogadhatók.

Ha Magyarországon egyesek kifejezést is adnak annak, hogy a megegyezés nem igen kívánatos, úgy ezt bátran ottani egyének megvitására hagyjuk. Hogy vajjon Magyarország vagy Ausztria veszít e többet, ha a gazdasági összetartozást megszüntetik nem akarjuk kutatni. Mi azon a nézetben vagyunk, hogy mind két állam kárt fog szenvedni és ez a nézet úgy innen, mint túl a Lajtán azoknál, a kik előítélet nélkül itélik meg a dolgokat, az uralkodó. Semmi kétség, hogy az osztrák ipar érzékenyebben lesz sújtva, ha az eddigi viszony megszűnik, mivel Magyarország legközelebbi lerakódó piacza és így minden időben igen fontos volt arra nézve.

De éppen olyan kétségtelen hogy a magyar mezőgazdaság is károsodik, ha azoktól az előnyöktől elesik, melyek a monarchiánkkal való viszonyból származnak. Magyarország még mindig mezőgazdasági állam és gazdagsága a nyers terményekből származik, ezeknek kivételéből; ha azt a biztos piacot elveszíti, melyet eddig Ausztria nyújtott, úgy ebből éppen olyan veszteségek származnak Magyarországra nézve, mint a milyen az osztrák iparra. A két állam produkciója kölcsönösen kiegészíti egymást és ugyyszólván a természettől vannak kényszerítve a közös vámterületre.

Ennek szüksége felmerült a forgalom modern emelkedésével. Ezt önkényesen szétrombolni annyit jelent, mint elvetni azokat az előnyöket, melyeket a gazdasági terület nagysága nyújt. De a szétválás erkölcsi benyomását is tekintetbe kell venni, valamint a hatást is, melyet a monarchiának ezen alakulása a külföldön feloldézne. Tekintélyünk csorbulni fog, a melynek következményeit mindkét állam viselné és mindazok az előnyök megszűnnének, melyek egyes csoportokra származnak a gazdasági terület nagyságából. Mindezek a dolgok oly magától értetődők, hogy azt a reményt, hogy Magyarországon közeledni fognak az osztrák állásponthoz és így lehetővé tenni valamely megegyezést, a mely úgy mindkét állam gazdasági érdekeit, mint a közös hatalom érdekeit kielégíti nem ejthetjük el. Hogy a helyzet komoly, azt — mint mondják — nem tagadják. De még komolyabb lesz, ha a miniszter álláspontját — mint azt némely lap teszi — befolyásolják az által, hogy az osztrák kormány álláspontját már előre, mint a gyengébbet állítják oda. Ez által elfeledik a külföld előtt a minden osztrák előtt ismeretes tény,

hogy látszólag minden tulhajtott követelést elutasít Ausztria.

BELFÖLD.

Gr Apponyi Albert beszámolója. Gr. Apponyi Albert, a jászberényi választókerület orsz. képviselője — mint a Jászberényi Hirlap írja — szept. 25-én, vasárnap d. e. több képviselő és politikus kíséretében Jászberénybe érkezik s még aznap délelőtt elmondja beszámolóját.

A katonai karmesterek rangja. A katonai zenekarok karmesterei között mozgalom indult meg, hogy ezentúl őket is bizonyos rangosztályba sorozzák be, mint a többi katonai hivatalnokokat, mert eddig tudvalevőleg a karmesterek csak szerződéses viszonyban állottak a tiszttal. A hadügyminiszterium már dolgozik is egy tervben, a mely szerint rendezni fogják a karmesterek helyzetét. Ezzel kapcsolatban fölmerült az a hír is, hogy a katonazenekarok ezután nem fognak többé nyilvános helyeken játszani. Az Armeblatt e hírt megczáfolja.

Magyar iskola az oláhok között. Temesmegye Száva községében évek óta oláh iskolába kénytelenek járni a magyar fiúk is, mert magyar állam iskola nincs a környéken. Csak természetesen, hogy ily módon a magyar gyerekek is eloláhosodnak, nemhogy az oláhok megmagyarosodnának. Ezen a bajon segítendő, Sándor Géza ottani nagybirtokos mozgalmat indított magyar állami iskola építésére, telket is ajándékozott erre a célra, úgy hogy most már odaig jutott a dolog, hogy az új iskolai év kezdetére már magyar iskolában magyar nyelven taníthatják az oláh fiukat.

Inger Szolimán védelme. A Pesti Napló szombati számában egy névtelen cikkíró, aki saját bevallása szerint se Inger Szolimánt nem ismeri, se az expedíciójában nem vett részt, védelmébe veszi a kalandos vállalkozást. Mi tudósításainkat három ember (Hell, Moór és Kodolits) vallomásai alapján írtuk, kik ismerik Inger Szolimánt és résztvettek az expedíciójában. Engedjék meg nekünk, hogy a szem- és fültanukat megbízhatóbbaknak tartjuk, mint azt, a ki itthon ült, mialatt Inger 40 emberrel indul neki egy vállalkozásnak, a mely Olaszországnak 50.000 katonával és 90 millió lírával nem sikerült.

A bosnyák háború jubileuma.

(A 32. gyalogezred ünnepe.)

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 24.

A Zugliget arnyas fái alatt katonai ünnepet rendeztek e hó 21-én a civilek, a kik husz évvel ezelőtt a 32. gyalogezredben részt vettek Bosznia okkupációjában, dicsőségesen küzdöttek a hazáért és ontottak vértókat a zászló becsületéért. Nyolcz nappal ezelőtt gyászmezővel áldoztak az elesettek emlékének, ma pedig a régi 32-esek életben levő tagjai találkoztak két évtized után. A bajtársak szeretettel ölelkeztek össze, a mikor ráismertek egymásra. Egész nap szólt a katonazene, csendült a pobár, harsogott az éljen, a melylyel az okkupáció egy-egy hőstét ünnepelték, járta a társas játék és este a táncz. A még mindig dalos öreg katonák magukkal hozták családjukat is, ami csak tarkította a képet, mert sok szép aszony és leány vegyült a harcosok közé. Az ünnepen számos katonatiszt is megjelent, a többi közt a stoláci hős, Mihalecsics őrnagy is, továbbá a 32. gyalogezred mostani tiszttakarából is nagyon sokan fölkeresték azokat, akik vértel írták meg az ezred történetének egyik fényes lapját.

A régi bajtársak ma reggel kilencz órakor találkoztak a zugligeti Szép Juhász-úhoz címzett kerti mulatóhelyen. Az idő pompás volt, mindössze dél felé volt egy kis eső, ami

azonban még kellemesebbé tette a levegőt. A 32-esekből száznál többen összejöttek, valamennyi kokardát tűzött mellére, amelynek pirosfehérzöld szalagjára ez van írva: A 32-ik gyalogezred 1878—1898. A rendező bizottság elén Herman Béla fővárosi tanácsos és Poplavsky Lajos voltak. Kivonult a háziezred zenekara is, a mely egész nap játszott. A délelőtt ismerkedéssel és társasjátékokkal mult el. A volt katonák elmesélték vitézi dolgaikat s a mikor az épa a süvöltöző golyókról beszélt meg arról a sebről, mit a karjába kapott megszólalt a feleség:

— Akkor a menyasszonya voltam, meynyit sirtam utánna.

No de most boldog mindenki. Asztalhoz ül a társaság. A nemzeti színű sátor alatt az asztalfőn Hermann Béla tanácsos foglal helyet, a ki, mint tartalékos hadnagy a 11-ik században tüntette ki magát, 1878 aug. 16-án indultak el Mostarból, hogy felmentse a Stolácban körülzárolt 1. zászlóalj, 17-én őket is körül vették Rizvan Begovics emberei és három napig vesztegeltek a defilében. Végre segítséget kaptak és Stolácba jutva, fölmentették a zászlóalj. Utközben kemény harcuk volt a Begovics kastély mellett.

A sátor alatt ül Lányi őrnagy, a ki már 30 éve szolgál a 32. gyalogezredben, továbbá Poplavsky Lajos, Felkushazy tanácsjegyző, Kontra Kálmán főszolgabíró, Willera György a csaknem egész felkonczolt 8-ik század őrmestere. Számos hölgy is részt vett az ebéden, a többi közt Kányi őrnagy, Schwarz Miklós felesége s leánya.

Egyszerre harsány éljenzésben tört ki a sokaság: megjelent Mihalecsics honvéd őrnagy a feleségével, a kivel Lévaról jött a mai ünnepre.

— Éljen a stoláci hős!

A daliás katoná alig győzte a sok kézsorítást, minden volt bajtársa hozzácsatolt és örömmel üdvözölte. Az őrnagynak mindenkihez volt szives szava és megismerte még a közlegényt is. A budavidéki sváb gazdák különösen büszkék voltak erre a nagy tisztességre. Egyszerre hozzáférkőzik egy budaörsi gazda és egy nagy üveg bort tesz le az asztalra.

— Tizennyolcz éve termelt. Fogyaszssa el egészséggel.

Mihalecsics 1878-ban még őrmester volt a 32-ik ezred 1-ső zászlóalján, mely augusztus közepén veszedelmes helyzetbe jutott Stolác várában: körülzárolta az ellenség. Valahogy értesíteni kellett a bajról a mostani helyőrséget Mihalecsics vállalkozott arra a merész, kockázatos szerepre, hogy keresztül tör az ellenségen és elmegy Mostarba. Felöltözött hercegőrcznek és éjszaka kötéllel ereszkedett le a várból.

Vállalkozása sikerült, mert két előrsőn baj nélkül átjutott s csak a harmadikon sejtették meg benne a magyar bakát. Lövöldöztek utána, de sikerült elmenekülnie. Az okkupáció után e vitézségéért hadnaggyá nevezte ki a király s ma őrnagy a levai honvéd gyalogezredben.

Kivül különösen ünnepelték egész nap a raviczei vérengzésből megmenekült őt embert: Laczkovics Jánost, Ring Józsefet, Grünfeld Márkust, Jely Györgyöt és Köllner Ferenczet. A szerencsétlen 8-ik századból életben maradtak közül megjelentek az ünnepen: Kontra Kálmán volt önkéntes, Kis Tamás őrmester, Götz Adolf szakaszvezető, Bereczky, Weisz, Soós, Juhász, Politzer, Oszvald, Lukovics, Bazsik, Eisler és Hadinger közlegények. Ott volt, a 11. század egyik hőse Gindert István is.

Ebéd előtt föllállott Poplavsky L. s emlékbeszédet mondott a 32-ik ezred boszniai dolgairol.

... 1878 június 10-én a zárai giordino publicoban sétáltunk, mikor délután hirtelen jött a parancsolat, hogy ezredünk mozgósítva van. Örömjongva fogadtuk ezt a hírt, mert azt hittük, zenével és dobszóval foglaljuk el Boszniát és Hercegovinát. Az Andreas Hofer hadihajón mentünk Spalatoha, ahol bevártuk a tartalékosokat, Julius hónap 21-én indultunk el onnan és három nappal később értünk Her-

czegovina határára Imoskiba. Jovanovic tábornok érdeme, hogy vérontás nélkül léphetünk át a határt. Két napos gyaloglással Lobuskiba értünk. Csütörtökön visszavertük a felkelők első támadását. 6-án bevonultunk Mosztaiba.

Ezután komolyra fordult a helyzet, Aug. 10-én Tasovicsnál kettévált az ezred; a 2. zászlóalj Stolác várának megszállásával lett megbízva. Harmadnapra érte a 8-ik századot a revinczei katasztrófa. Aug. 13—21-ig volt ezredünk legnehezebb ideje, az ellenség mindenfelől ránk támadt. Klobuknál szétvertük a felkelőket, Aztán egy hónapig időztünk Stolácban, majd Raguzába rendelték ezredünket, hol leszereltünk.

A győzelmes napok történetének elmondása után dörgő éjjele hangzott föl, a zenekar pedig a magyar himnusz t játszotta el. — Később fel emelkedett a helyéről Hermina a n n n Bela tanácsos s a királyra mondott köszöntőt.

... Most husz éve, hogy fegyverben állt a 32. gyalogezred, mely mint mindig, akkor is híven küzdött a zászló becsületéért. Már leróttuk hálánkat elhunyt bajtársaink iránt. Most mi életben maradottak a baráti asztalnál találkozunk s kelemenesen emlékszünk vissza arra, ami akkor veszedelem volt. A jó katona s a jó hazafi bármikor találkozik is össze egymással, szent kötelességének tartja megemlékezni koronas fejről. Eljen az ország legelső katonája, a legelső magyar ember a király! (Hosszas éljenzés)

A közönség állva hallgatta végig a köszöntőt, a zenekar pedig a »Gott erhalte«-t játszotta. Az utolsó tiszttól Stein Péter mondta, a ki szép szavakban köszöntötte fel a 32. gyalogezred mostani tisztikarát. Mindenfelől eljenztek Lanyi őrnagyot, a katona banda pedig lelkesülten rázendített a Rákóczi indulóra.

A husz éves találkozóra üdvözlő táviratot küldtek: Mosiug Vilmos dr. törzsorvos Nagy-Szebenből, Kratky őrnagy Trieztből, Jantsits — Lajos Apostagról, Recher Béla Karlsbadból, Helvey Béla Karvárol, Lezenszky István postatiszt Komáromból s még mások, kik a 32. gyalogezredben szolgáltak 20 évvel ezelőtt.

A közös ebéd délutánig tartott, ezután egyik fényképező csoport félvételeket csinált, majd díjtékés, világposta volt. Délután egész sereg tiszt érkezett a 32. gy. ezredtől, a kiket megéljenztek.

Ott voltak: Geszler őrnagy, Blaskovich Mihály, Metz Rudolf, Sonnenfeld Sándor, Kegler, Dingelmann századosok, Friedländer és Weixlgertner főhadnagyok.

Este táncz következett, a mely a szép nyári éjszakába is belenyulott. A bajtársak megígérték, hogy 5 esztendő múlva újra össze jönnek, hogy megünnepeljék az okkupáció negyedszázados évfordulóját.

KÜLFÖLD.

Miklós csár nyilatkozata. II. Miklós csár a szent szinodus főprokurátorának jelentésére, a görög-katolikusok uniója ügyében a következő, sajátkezűleg írt leveleben felelt:

»Hiszem, hogy az új szabályzat minden ohajtásnak megfelel és az elégtelenséget teljesen meg fogja szüntetni. A lengyelek használják továbbra is a latin ritust, ebben ne zavarják őket senki sem, de az oroszok orthodoxok maradnak a czárral és a czárnéval együtt, a kik a maguk nyelvén dicsőítik az Istent és az egyházat.«

Megfenyegedett király. Dorottya, kőburgi hercegnő és ferje Günther Ernő herceg ma meglátogatták a brüsszeli udvart. Ez alkalommal az ultramontán sajtó fanatikus dühvel megtámadta a belga királyt, mert beleegyezett ebbe a házasságba; a lapok egyházi ártók k a l fenyegetőznek, ha ezt az »eretnek b a z a s p á r t« ünnepes fogadtatásban részesítenék, a hajszát a Vatikán szította.

Táviratok.

Spanyolország és Amerika.

New-York, aug. 24. A »D-br« ered. táv. Schley parancsnok és Evens kapitány megbetegedtek.

Havannából érkezett távirat szerint Garcia felkelővezér újra lemondott a Kubai csapatok parancsnokságáról. A lemondást hírszerint elfogadták.

Havai anektálása.

San-Francisco, aug. 24. Honoluluból érkezett jelentés szerint e hó 12-én a középületekről bevonák a havai zászlót és azután kitűzték az amerikai lobogót. Ezután felolvastak Mac Kinley elnök proklamációját, amely azt mondja, hogy a mostani hivatalnokok valamennyien megmaradnak aliasukban, de le kell majd tenniök a hűségi esküt az Egyesült Államok iránt. A vámkezelés változatlan marad, hacsak a kongresszus e tekintetben más határozatot nem hoz.

Pasics.

Belgrád, aug. 28. A semmitőszék helybenhagyta a Pasics ellen hozott ítéletet a melylyel Pasicsot kilencz hónapi börtönrre ítélték.

Miniszterek tanácskozása.

Budapest, aug. 24. a »Debr.« ered. táv. A miniszterek ma 11 órákor tanácskozásra egybegyűltek.

Halálhír.

Budapest, aug. 24. (A »Debr.« ered. táv.) Uzovics Pál főrendiházi tag f. hó 20-án Petrefalván meghalt.

Nyeremény.

Budapest, aug. 24. A Debr. ered. táv. Az osztályorsjátékon 10.000 koronát nyertek a következő számok birtokosai: 94.780, 30.000, 86.992, 20.000, 97.775.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése.

Távirati tudósítás. aug. 24.

Határidőúzet.

Zárul 1 órákor.

Buza őszre	8.38
Tengeri juliusra	4.46
» augusztusra	5.52
Rozs őszre	6.60
Zab szeptemberre	5.38

Értéktőzsde.

Zárul 1 órákor.

Osztrák hitelrészvény	359.80
Magyar »	396.50
Államvasuti	359.75

H I R E K.

* **Egyházkerületi értekezlet.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület ma délután négy órákor kezdi meg értekezletét a város háza tanácstermében. Az értekezlet tagjai a következő meghívót kapták:

Meghívó.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület egyházi értekezletének Debreczenben 1898. szeptember hó 7-én megtartandó gyűléset előkészítő és rendező bizottsága 1898. évi augusztus hó 24-én d. u. 4 órákor a város háza nagy tanácstermében tartandó ülésére. Multhatatlan és pontos megjelenés keretik.

Debreczen, 1898. évi aug. 24-én.

Balogh Ferencz, Simonffy Imre,
egyh. alelnök. világi elnök.

* **Meghívó a »Debreczeni Önálló Munkás-betegsegélyző pénztár« és az ezzel kapcsolatos Temetkezési egyesület 1898. szeptember hó 10-én, a »Margit fürdő«-ét és dísztermében saját pénztára javára a »Debreczeni Ácsifjúság dalköre« közreműködésével daletylyel és tánczszal egybekötött Társas-va-**

csorát rendez. A részvételi jegy ára tánczszal együtt személyenkint 1 frt. Vacsora nélkül személyenkint 50 kr. A zenét Kiss Béla előnyösen ismert zenekara szolgáltatja. A vacsora megkezdése este 7 órákor. Táncz kezdete este 9 órákor. Figyelmeztetés. Tisztelettel felkérnek mindazok, kik a vacsorában részt venni szándékoznak, hogy jegyeiket legkésőbb szeptember hó 6-ikaig megváltani sziveskedjenek. A vacsora tartama alatt a dalárda és zenekar felváltva működik. Műsor: 1. Rákóczi-induló zenekarral. 2. Szózat. 3. Tihanyi echó. 4. Érted galambom. 5. Éji dal.

* **Eljegyzés.** Zengey János nyugalmazott pénzügyi tisztviselő eljegyezte özvegy Kardos Istváné született Gyulay Zsuzsánna kedves leányát, özv. Kegyes Lászlóné szül. Kardos Erzsébet urnót.

* **Debreczeniek Bártfán.** A szép fekvésű s nagy gyógyhatású Bártfa fürdőn a debreczeniek közül ujabban a következők üdülnek: H a r t s t e i n Nándor, földbírtokos, H a r s a n y i o é Heufel Etelka, nagyiparos neje. — N a g y S á n d o r bírtokos, H a r s á n y i József bírtokos H i d v é g e r Miklósné gazdálkodó neje, dr. T ü d ö s János ügyvéd, H o f f e r Lajosné varrónő és végül K l e i n Jakabné kereskedő neje.

* **Magyar zászló a király házában.** Nem a budai várpalotáról van ugyan szó, hanem azért örömmel olvassuk azt a hírt melyet a habsburgi hűség egyik ősi fészkeből a salzburgi Gasteinből írnak nekünk.

— Itt a hol nem nagyon kergetik egymást az események — mondja a levelelő — me egy kis szenzációja volt a nagy számban itt időző magyarságnak, Gastein középpontjára a Straubinger palotára tekint homlokával a csudaszép fürdőnek egyik legelső hotelje a Badeschloss. A salzburgi érsek — a kik már a mohácsi vész idején ide jártak fürdőzni — építették ezt a kastélyt, mely ezután később az urakodo családé lett és most is a Habsburgház családi alapjához tartozik. Ebben a házában látta vendégül ő felsége minden esztendőben Gastein legnagyobb hívét I. Vilmos német császárt.

Ma reggel, a király születése napján lobogódiszt öltött egész Gastein. Festő szemével nézve, pompás volt a dekoráció, a fekete-sárga és a piros-fehér gyönyörűen valik ki az égbolt kék és a fenyvesek zöld háttéréből. De magyar szemnek akadt egyéb nézni való is; a király házában, a Badeschloss-on — ezidén először — három zászló lengett; a maskor is kitűzött fekete-sárga és salzburgi piros-fehér mellett a piros-fehér-zöld magyar nemzeti lobogó lengett.

Ezekkel a szinekkel szívükben vonultak az ünnepi misére a magyarok. Megjelent katonai díszben Jenő kir. herceg, ugyanígy Fejérváry Géza báró, a honvédelmi miniszter, a ki csak ezt a misét várta be, ezután rögtön levetette az egyenruhát és elutazott Budapestre ahova politikai kötelességei szólították.

* **Az első magyar prédikáció.** Szendehely nógrádmegyei községben talán leghazafiasabb módon ültek meg Szt. István napját a községben, amelynek lakosai kevés kivétellel német ajkúak. Szent István napján volt a római katolikus templomban főnállása óta az első magyar prédikáció. A szent beszédet a község buzgó lelkipásztora Bodonyi János Antal mondta.

* **A Rákóczy-Tárogató,** ez az ősi magyar hangszer, melyet Stovasser János cs. kir. udvari hangszergyáros szerkesztett újra s egyedül nyert rá szabadságot, nagy érdeklődésre és elterjedésre talált a művelt zenekedvelők körében, mint valódi szalon hangszer, mely különösen a mélabús régi magyar dalok előadására alkalmas s a cimbalommal, mint kísérővel, rendkívüli kelemes összhangu hangszert képez. A Rákóczy-Tárogató ujabban a budapesti honvéd-zenekar s az elsőrendű ciganyzenekarok által vétetett használatba s nagy feltűnést és tetszést keltett a hallgató közönség minden rétegében. Stovasser János egyáltalán kiváló minden hangszer készítésében, s úgy iskola hegedűi, mint egyéb gyártmányai a legjobbak és legjutányosabbak.

* **Szibéria felé.** Egy berlini távirat jelenti a következő borzalmas hírt: A »Post« magántávirata szerint szibériai lapok közlik, hogy az »Angara« szállítóhajón, amely ötszáz foglyot vitt Tjumenből Tomszkba, 31 fogoly levegő hiánya következtében megfulladt, a többi pedig majdnem mind súlyosan megbetegedett. A kormány elrendelt a legszigorubb vizsgálatot.

* **A Kossuth gyalázi.** Közledek Lajos napja és ez idén is megünneplik kegyelettel Kossuth Lajos névnapját. Alkalomszerű tehát a megbotránkozásra, hogy abból a szennyírtóból, mely Kossuth Lajos emlékét bemocskolta, még mindig nem vetették tüzre az utolsó példányát és terjesztőinek nem használ a legcsattanósabb lecke sem, a melyet kaptak. A »Buda és Videke« című hetilapban újra olvasható a következő hirdetés:

Zimándy Ignác legutóbbi könyve
(Ébresztő hangok 11-ik kötete)

azaz »Kossuth Lajos a történelem ítélőszéke előtt«, mely 366 lapra terjed, 20 krert kapható. Megrendelhető a szerzőnél Török-Bálinton.

* **A király elleni merénylet.** A büntető törvényszék néhány hét előtt helyezte vad alá azt a három embert, kik a király ellen merényletet terveztek, Muzsek J., Hartmann L., és Kovács Gy. eszelték ki a bűnös merénylet tervét s a börtönben, hol már december óta ülnek, meg is bánták, hogy erre az eszelős tervre adtak magukat. Várkonyi István, az ismert szocialista agitátor ellen is megindították a vizsgálatot, mert avval gyanúsították, hogy neki is része volt a merénylet tervezésében. — A vizsgálat azonban nem derített ki bűnössége mellett bizonyítékot, s ellene be is szüntették az eljárást. Az ügyészség a törvényszék beszűntető végzése ellen a táblához felebbezett. A kir. tábla szűnési tanácsa Vavrik Antal elnöke alatt mafoglalkozott a merénylők ügyével s Bary Lajos bíró előadása alapján helybenhagyta a törvényszék vádhatározatát. Szavazóbírák voltak; Tolnay Antal, Kossuthányi Géza, Balonyi Imre táblai bírák. S így a tábla is vád alá helyezte Muzsikot, Hartmant és Kovácsot felségsértés miatt. Vázsonyi ellen pedig beszűntette ez ügyben a további eljárást.

* **Véres rablógylkosság.** Borzalmasan véres rablógylkosságról tudósít bennünket nyír-hódsághi levelezőnk: Nyír-hódságh mellett elterülő tanyák között ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Kovács Péter gazdát, kiről tudva volt, hogy a legutóbbi debreceni vásáron 3 ezer frtot keresett és a pénzt lakásán őrizte. A rablók az ablakon át lőtték le a gyanútan embert, ki mit sem sejtve ült az asztalnál és nyugodtan fogyasztotta vacsoráját. A gyilkos golyó valamivel a halánték fölött furódott a koponyába. A halál azonnal beállott. A rablók ekkor behatoltak a szobába és a szekrényeket feltörve, mindent elraboltak. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket, de mind-éddig nem tudott nyomra akadni.

* **Andrée.** Ha igaz is a postagalamb története, amely e napokban bejárta a világot és reményt keltett mindenkiben Andrée sorsa iránt, ez a remény ma már jóval megcsökkenett és inkább azoknak a felfogásait kell jogosultnak tartanunk, a kik, mint utjabban Nordenskjöld is, alig hiszik, hogy a híres sarkutazó célját elérte volna. Megerősíti ezt a főtételt a berlini Lokalanzeiger nek máshire is. E lapnak ugyanis azt jelentik, Hammer-feszből, hogy a Spitzbergákra küldött expedíciónak minden fáradozása, hogy Andrée nyoma bukkanjon, eredménytelen maradt.

* **Tűzvész.** A mostani forróságban nincsen nap, hogy ne értesítenének bennünket tűzvészről, mely családokat foszt meg mindennapi betevő falatjától.

Ma is Bihari I. kazalja gyuladt ki ismeretlen okból. A tűz elharapódzását amerikaiasan akadályozták meg, amennyiben földet kapáltak a tüzre. Ily módon sikerült is a tüzet eloltani, mielőtt még nagyobb kár történt volna. A kazal azonban teljesen elégett, benne szegény Bihari ös-zes vagyonát elvesztette. A tűz ismeretlen okának kiderítése céljából a vizsgálatot megindították.

A mennykő.

A nyári zivatarok, az égi háborúk sok bajt okoztak már az embereknek. Félnék is tőlük nagyon, Faluhelyen, a hol még erősen tartja magát a vallás mazával körülvevett babona, még most is az a legszentebb kötelessége a harangozóknak, hogy a vihar elé harangozzon és egy oláh faluban csak a minap mozdítottam el a harangozót magas állásából mert későn kezdett a fekete felhők elé harangozni. A ki még nem látta és nem hallotta, az nem is tudja, milyen fénségesen kísérteties a vihar elé szóló harangszó. Beborul az ég, fekete minden, egy-egy szélroham mintha elsőpörni akarna az egész falut, megdörög az ég közbe mint tüzes folyam végigcsikkázik a sötét égen a villám és ez irtózatossá hangzavarba beleszóli a templomtorony kis harangjának bugó szava, Halván a harangszót, szinte hinni kezdi az ember, hogy annak igazán hatalmasa van a veszedelmet hozó felegeken s beváltja a mondást; fulgura frango.

De a mennykő sokszor bebizonyította már, hogy nem imponál neki a harangszó. Akarhányszor az volt a legelső dolga, hogy nem éppen szeliden leszedte a toronyról a vakmerőt, a ki az ércnyelv kongatásával elüzni akarta és vitt már végbe olyan pusztításokat, melyek borzalmasak voltak ugyan, de minden rettenetességük mellett is volt bennük valami kómikus vonás. Mert a mennykő nagy humorista és művei láttára hallátára nem egyszer hitetlenül rázza az ember a fejét. A mennykő legújabb tréfájáról, ha ugyan tréfának szabad mondanai, a Budapesti Hírlap tegnapi száma ad hírt.

Tatatóvárosban történt. Az odaváló kasszinó nagytermében alsós-kalabert játszott a minap F a r k a s h á z i Fischer Dezső gyáros, Lohr állatorvos és V i r a g dr. Künn vihar pusztított, egymásután cikáztak a villámok, de a játszó a játék hevében ezt észre sem vették és csak a mellettük ülő kibicz boszantotta őket, a ki kártyatapasztalatait minduntalan érvényesíteni akarta és többet beszélt, mint kellett volna. Következett egy parti, melyben Farkasházi vette föl zöldre.

— Tercz kassza — szól,

— Kvar kontra — felel rá Lohr.

(Farkasházinak terc-ász-belája, Lohrnak kvart-ádu-alsója volt.)

Farkasházi dühös mozdulatot tesz.

— Ez aztán pech, valahonyszor kasszát mondok, mindég beüt a mennykő.

E pillanatban irtóztató dörögés reszketette meg a falakat s a villám beleütött a kasszinóba. Mikor fölocsudtak, konstataáltak, hogy senkinek sem történt halálos baja, ellenben Farkasházinak megbénult a balcarja, Lohr hebegővé lett, dr. Virág megsiketült, a kibicz pedig megnémult.

Ime, a mennykő ismét bebizonyította, mekkora humorista. Borzalmas az eset, de ha meghallja az ember, bármily szánakozó is a szíve, akaratlanul mosolyognia kell. És a legérdekesebb krónikát az írta meg, aki számon tartaná mindazokat a tréfákat, amelyeket a mennykő elkövet. Voltak már ilyen tréfák bőven.

Ukk községben történt Zalamegyében. Akkor még sűrűbben harangoztak a vihar elé, mert nem terjedt annyira a felvilágosultság és az ukki harangozó is éppen azzal bajlódott, hogy kongatással elzavarja valahogy a felhőket, melyek az égen tornyosultak.

Nem esett még, de sűrűn villámlott. Egy parasztasszony, aki turóscsuszát főzött az urának, kilépett a konyhajtón és vitte a nagy tálat tele a jó turóscsuszával. Ebben a pillanatban irtózatossá csattanás hallatszott, a szegény parasztasszonyt leütötte lábáról a reája hulló nagy fény, leütött a mennykő. Pár perc múlva magához tért az asszony. Semmi baja sem történt. A nagy tálat ott feküdt mellette a földön teljes épségben, de a csuszót az utolsó darabig kiette belőle a mennykő.

Az sem utolsó dolog, ami a Tiszántul egyik kis városában történt néhány évvel azelőtt. Egy jómódu gazdaember öröksőn civakodott a fiával. Egyre boszantották egymást és ugyan csak sűrűn lehetett hallani az olyan jó kívánságokat, melyekkel az apa a sujtó mennykővel hozta összeköttesbe a fiát. A fiu sem nagy tisztelettel viseltetett az apja iránt és valahányszor elváltak egymástól, ez volt a bucsuszó:

— Üsse meg kendet is!

Vihar volt és az imént leirt kölcsönös jó kívánságok elhangzása után leütött a mennykő, balára sujtva az apát is, a fiut is. A mennykő udvarias volt, mindkettőnek teljesítette a kívánságát.

Potsdamban még most is emlegetik a mennykő egy tréfáját. A Havel partján álló egyik kis házba ütött le. A szobában az asztalon egy réztrombita meg egy nikkelezett ébresztő óra állott és amikor a háztulajdonos hazaérkezett, észrevette, hogy a mennykő a következőképpen tréfálta meg:

Az óráról a nikkelt átforrasztotta a réztrombitára, az órat megbabonázta úgy, hogy mutatója ezentul csak hátrafelé járt s ezenkívül az amolra hangolt trombitát adurra hangolta át.

Nem kell tehát a mennykővel tréfálni mert ha jó kedve van megjelenni a hívásra és nem mindig bánik olyan szeliden, mint a hogyan a tatatóvárosi kaláberpartival elbánt. Nézzük es csodáljuk a fénséges természeti jelenségeket, de ne kísérsük meg azokat. Nem gunya valók azok a rejtelmes titkok, melyeket győnge emberi ész megfejteni nem képes.

Oláh középiskoláink.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Debreczen, aug. 23.

Oláh középiskoláink is beszámoltak az elmúlt iskola évről. Ez a beszámolás nem kecsesítő a magyar emberre. Mindenekelőtt föltűnő és az oláh exkluzivitásra jellemző, hogy a hat oláh középiskolába csak oláh nemzetiségű ifjak járnak. Brassóban például van többféle középiskola s azok mindenikébe vallás és nemzetiségi különbség nélkül jár az ifjuság; a görög-keleti oláh főgimnázium és alrealskola 449 tanulója közt azonban nem oláh csak hét találhatik: négy izraelita és három luteránust, a panszláv fajtaból. Ilyen kivételes számban akadnak nem oláh tanulók a brádi, nasszói, belényesi és balázsfalvi gimnáziumokban is.

A brádi algimnázium a legkevesebbé jelentékeny az oláh középiskolák közt, de nevezetes a helyzetében, hogy a bányavárosok református ifjusága közül ideszorul a legtöbb mert a közelben nincs más iskola s ez iskolában kerülhetetlenül kiforgatják hitéből és magyarságából. A terjedelmes Brády-család tiszta református és jó magyar familia volt. A brádi algimnázium értesítőjéből látjuk azonban, hogy már görög-keleti Brádyak is vannak. Ugyanezt tapasztaljuk az eddig katolikus Bornemissza családról is. A rádai és brádi bányatelepek francia és német ifjuságára is az elolahosítás jövője vár, pedig ezek könnyen

megnyerhetők lettek volna a magyarság számára.

Zalatnán 1848-ig a róm. kath. egyház a kincstár segítségével magyar iskolát tartott fenn. Akkor az oláh lazadók e vidék sűrű magyarságát kiirtották s az abszolút hatalom azután e vidék ez egyetlen magyar középiskoláját is eltörölte a földszinéről. Bród, Körösbánya, Zalatna, — Verespatak és Abrudbányavárosok valamelyikében sürgősen magyar középiskolát kell fölláttani, különben elvesz e területen az ifjú magyarság.

Mind a hat görög. k. középiskolának oláh a tannyelve, csupan a belényesi ad több teret a magyar nyelvnek; amenyiben a VII és a VIII. osztályban a magyar irodalomtörténetet magyar nyelven tanítják.

A 8 osztályban heti 32 óran át tanítanak. Ebből mindössze 6 óra jut a magyar tannyelvnek. S minő irodalomtörténeti tanítás!

Nem magyar remekeket olvasnak, hanem magyarból fordítanak oláhra, az érettségi írásbeli vizsgálatig. Magyar fogalmazás nincs, csak oláh. Ugy bannak a magyar nyelvvel mint a holt nyelvekkel. Persze, lelkesen olvastatták az oláh-litteratura termékeit. Minő politikai ábránd gőze kavargok ki e literatúrából?

Az oláh irodalom és történet, az a hazai irodalom és történet, mely Nagy Romániát rajzol meg Szegedig és Debreczenig.

És e középiskolák nem is Magyarország, hanem Románia számára nevelik az ifjúságot. Hivatalos romániai közoktatási jelentésben olvasható:

... Nincs város Romániában, a melyben a balázsfalvi iskolából kikerült erdélyi románok, mint tanárok, orvosok ügyvédek vagy kereskedők ne laktának. Ugyanigy szól a jelentés a brassói és a naszodi főgimnáziumokról.

Nincs más mód ezekkel szemben, mint nagyobb figyelemmel lenni a püspökök kinevezésére és működésére. Pável derék magyar lehet a mégis miképen tanítanak a nagyváradi szemináriumból kikerült tanárok! Egyéni meggyőzőre megbízható Szabó a szamosújvári püspök s Lukács László az ő megyéjéből került ki. Mihályi érseket faute de mieux jobb híján nevezték ki; Radu dr. már választott ember s mégis megütközést kellő, hogy az Astra gyűlésén teljes segédlettel jelent meg.

Szabad e ezután megtörténni, hogy törvényszékieleg elítélt tanárok, tanítók és egyházi méltóságok tovább folytatják működésüket? Aradon, Naszodon, Brassóban, Nagyszebenben több van ilyen. Másodsor az oláh papi szemináriumokat középpontiakka kell tenni s magyar nyelvűvé. Harmadsor nem ellenkeznek a dogmákkal, ha a balázsfalvi és a brassai főgimnáziumokat áthelyeznék Budapestre: A brassai gör. ke. alreáliskola és a brádi alginmázium pedig megszüntetendők.

Valamelyik bányavárosban azután magyar főgimnázium létesítendő. A naszodi alapítványi gimnázium jogtalanul oláh tannyelvű vidéke a Szamostól északra terjedő nagy terület lakossága mind székely volt. Végül a belényesi főgimnázium azon az uton van, hogy egyházi jellegének szigorú megóvása mellett, egészen magyar tannyelvűvé válják. — Itt már csak miniszteri energiára van szükség.

Erdélyi.

Közgyűlés a Krivány ügyben.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, aug. 23.

Óriási érdeklődéssel várták Arad vármegye mai rendkívüli közgyűléset, melynek tárgya az volt, hogyan pótolják a pénzt, melyet Krivány elikkasztott. A megye minden részéből nagy számmal jelentek meg a bizottsági tagok, akik zsufolásig megöltötték a különben sem nagy termet. A karzaton igen sok asszony volt. A bangulat nagyon élénk volt, mert már előző este több bizalmas értekezlet volt, a melyen a mai viselkedésüket állapították meg az egymeggyőződésük. Különösen az oláh tulzók magatartására voltak kíváncsiak az emberek, mert tudva volt, hogy Mangráék előre beutazták a megyét hangulatsinálással cseljéből.

Előre híresztelték, hogy Arad megye szomoru esetét nemcsak arra fogják felhasználni, hogy a magyarság ellen izgassanak, hanem ők is állítanak jelöltet a felfüggesztett alispán helyettesítésére.

Fábián László főispán 9 órakor megnyitotta a gyűlést, jelentvén, hogy mindenkinek tudomása van a sajnálatos esetről, mely a gyámpénztárt érte. A jelentés elő fogja adni a részleteket, ő csak azt magyarázza, hogy miért kellett a rendkívüli gyűlést összehívni.

Dálnoky nagy Lajos nagy csendben olvasta le az ismert részleteket a sikkasztásról. Schill József megyei jegyző felolvasta Perczel belügyminiszter rendeleteit, melyeket ez ügyben a megyéhez és a közigazgatási bizottsághoz intézett. Ezeket is nagy figyelemmel csendben hallgatták meg.

Ezután az állandó választmány jelentését olvasta fel. Ebben sajnálattal veszik tudomásul, hogy Szathmári Gyula alispánt és Vörös Vidor t. főügyészt felfüggesztették állásától, azután meleg szavakkal emlékezik meg a jelentés arról az emberföltötti munkáról, melyet Szathmári végzett Ajánlja az állandó választmány azután, hogy küldöttség menjen a belügyminiszterhez s kérje hogy változtassa meg az alispánra és t. főügyészre vonatkozó határozatát.

Elsőnek dr. Mittler Izidor aradi ügyvéd szólalt fel s hosszasán beszélt az ártatlanul szenvedő tisztviselők kifogástalan munkásságáról.

Velics kisjendő oláh ügyvéd szólalt fel ezután oláhu. Korainak tartja azt az eszmét, hogy a miniszterhez bizottságot küldjenek. Maga is hzzájárulna elvtársaival, ha meg volna győződve a ról, hogy az érintett tisztviselők kifogástalanok. De erről beszélni még korai. Beszédébe Mungra többször beleeszt. A bizalmat kifejezni lesz alkalmunk máskor, — folytatta beszédét. Most mit szólna hozzá a miniszter, ha ő vele szembe a megye azt kívánja, hogy helyezték vissza az alispánt, a kit ő fölfüggesztett. Azután kirohanást intéz Szathmári alispán ellen, akiről azt mondja, hogy ismeri a törvényt, de nem tudja alkalmazni. Ez ellen tiltakozó zugás kelt fel azok sorában, kik hosszadalmas fejtegetéseit megértették.

Az oláh szónok beszédében lassankint memorandista izgatónvá vedlett ki, mire percekig tartó Eláll! kiáltásokkal figyelmeztették, hogy ne szemel, eskedjék.

A kitört vihart sápadtan hallgatta végig a szónok, aki azután kissé csöndesebben szidta a megyét és a magyarokat, akik az oláhok közizgatásból mesterségesen kiszorították.

Mikor egy-egy magyar citátuma volt, mindenfelől azt kiáltották: Tud magyarul! — de ő csak folytatta a magyar rendszer káromlását.

Végül indítványozza, vegyék tudomásul a miniszter határozatait, melyek az érdekelt tisztviselőkre vonatkoznak.

Báró Solymosy Lejos szól ezután. Megrázott mindenkit a sikkasztás, mondta, melynek eredmény, hogy több központi tisztviselőt felfüggesztettek. A helyzet komoly és éppen ezért szükséges, hogy komolyan gondoskodjanak a helyettesítésről. Az eddigi szokás

ellenére kívánja a helyettesítést és nem szeretné, hogy Dálnoky Nagy Lajos legyen az alispán helyettese.

Az ő személyét tiszteli, de talán összekötik szálak az eddigi személyekkel és ezért olyan embert kell keresni, a ki a központon kívül áll. Ellenzi, hogy a vizsgálat befejezése előtt a miniszterhez bizottságot küldjenek. Ormos Péter, Arad megye egykori alispánja azt mondja, hogy b. Solymosy előbb feldicsérte Szathmári alispánt, azután azt kívánja, hogy ne bizzanak benne. Ezt a bizalmat nem fogja tőlük elvehetni. Az alispánt pedig a főjegyző helyettesítheti legjobban, — aki benne van a megyei közigazgatásban.

— Eljen Dálnoky! — hangzott fel minden oldalról.

Fábián főispán, miután nem volt több hozzászóló, a kérdéseket tette föl, mire Velics ismételt felszólt heves tiltakozás közt. Az ő kérdését névszerűt szavazással intézték el.

Előbb azonban arra kért Velics határozatot, hogy a községi előjárók, a kik a megye gyűlés tagjai, szavazhatnak-e ebben az esetben.

A főispán helyeslés közt olvasta rá Velicsre a törvényt, melyből kitűnt, hogy a törvény erre az esetre nem alkalmazható.

Dr. Szucsú János oláhu támogatja Velicsét kívánságában, mire a főispán ismételt hivatkozott arra, hogy a törvényben felsorolt esetek egyike sem alkalmazható most, a határozatot azonban rábizza a törvényhatóságra.

— Szavazzon mindenki!

— Ne szavazzanak! — kiáltották az oláhok, aki a jegyzőket minden áron kizárni akarták.

Hendrei földbirtokos azt szeretné, ha a tisztviselők ezuttal nem szavazának. — Az oláhok kitörő örömmel éljenek ezt a támogatást.

Nachtnébel Ödön kifejti, hogy a törvény imperative intézkedik, hol nem szavazhatnak megyei tisztviselők. Habár ebben az esetben nincs szó arról, ami a törvényben van és senkit a felelősség alól nem akarnak fölmenteni, mikor az alispán és a főügyész visszahelyezését kívánjuk, mégis hozzájárul ahhoz, a mit Hendrei kívánt, hogy a községi előjárók ezuttal ne szavazzanak.

Fábián főispán fölkeri az eljárákat, hogy ne szavazzanak ezuttal, habár a törvény nem vonatkozik is rájuk.

A névszerűt szavazásnál az oláhok lezúgták dr. Bogszán Szeverét, a ki román letére tudomásul vette az állandó választmány javaslatát. A magyarság megeléjenezte, éppen mint Beles János országgyűlési képviselőt, aki szintén az oláhok várakozása ellen szavazott.

A szavazásnak az volt az eredménye, hogy százhuszonheten elfogadták a központi választmány javaslatát, hatvannégyen pedig, többnyire oláhok, ellene szavaztak.

Ezután egyhangúlag megválasztották Szathmári Gyula, a felfüggesztett alispán helyébe Dálnoky Nagy Lajos főjegyzőt, ki annak a reménynek adott kifejezést, hogy rövid idő múlva visszaadja az alispáni jelvényeket főnökének és mesterének, de ha másképpen intézkednének, az eddigi hűséggel szolgálja majd vármegyéjét.

Hosszas vita témadt a közgyűlés második pontjánál, mely arról szólt, hogyan fejezzék a sikkasztás következtében keletkezett hiányt. Az állandó választmány azt javasolta, hogy használják föl a vármegyeház építési alapjából 60.000 forintot, azonkívül 5000 forintot a szelvények kamataiból, melyek a vármegyei gyámpénztár tartalékulapjában vannak és végül az ugynevezett muraközi alapítvány kamatait, évi 2400 forintot. De még így is marad 245000 forint, melyet majd ki kell fizetnie az Almay-örökösöknek. Ez összeg fedezésére azt javasolja az állandó választmány, hogy vegyen föl a vármegye 4 és félszázalékos kölcsönt saját alapítványából. Hogy e kölcsönt mily módon törlesszék, pótdával vagy másképpen, arról az októberi rendes közgyűlés fog határozni.

Miután ezt a javaslatot fölolvasták, Tópec István ügyvéd oláh nyelven erősen megtámadta a vármegye ellenőrzési rendszerét. Azt mondta, hogy Magyarországon az árva ügyeket cognac és pipaszó mellett szokták elvegezni. A kisebbségeket nem lett volna szabad az ellenőrzésből tervszerűen kizárni. Nemcsak azokat kell felelőségre vonni, kiket a miniszterium már felfüggesztett, hanem a kormány képviselőjét, a főispánt is, sőt a számonkérőszéket is.

Nachtnebel Ödön kijelentette, hogy a számonkérőszékeknek csak az a hivatása, hogy a közigazgatás külső menetét ellenőrizze, de a pénzügykezelést nem vizsgálja s így tagjaikban az ügyben nem lehet felelőségre vonni.

Endrei Gyula földbirtokos ellene van a pótdó kivetésének. Aradmegyében 10% az utadó. Miután az utak meglehetősen jó karban vannak, az utadóból 2%-ot le lehetne vonni és a hiány pótlására fordítani.

Nachtnebel Ödön kifejti, hogy a közgyűlés nem foglalkozhatik ezzel az indítvánnyal, mert a hiány fedezése nincs napirendre tűzve s erről csak az őszi közgyűlés tárgyalhat.

Nagy ellentmondást keltett Sármezei Manó, ki elismerte a tisztviselők jóhiszeműségét, de azt javasolta, hogy ne csak a községeket adóztassák meg, hanem fizetésük egy részéről mondjanak le a megyei tisztviselők, bár megérdemelnék, hogy fizetésüket emeljék. Ezt az indítványt mindenfelől hangos rosszalással fogadták.

Ezután Popp István az oláhok nevében névszerinti szavazást provokált arról, hogy azt a köcsönt se vegyék fel, melyet az állandó választmány javasolt. 125-en a választmány mellett, 50-en ellene szavaztak.

Kettőfél órakor vége szakadt a közgyűlésnek.

Ezután a törvényhatósági bizottságnak ugynevezett független tagjai báró Bohus István vezetésével felkeresték Szathmáry Gyula fő függesztett alispánt, akinek báró Bohus a megjelentek nevében bizalmát és szeretetét fejezte ki.

Szathmáry kijelentette, hogy lelkiismerete tiszta s azt reméli, hogy a fegyelmi vizsgálat után a megye közönsége a régi bizalommal lesz majd iránta.

A törvényhatósági bizottsági tagok tisztelgése után az alispán helyettesének, Dálnoky Nagy Lajosnak vezetésével a központi s vidéki tisztviselők és a jegyzők is megjelentek Szathmáry Gyula lakásán és annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy nemsokára újból üdvözölhetik hivatalában.

Szathmáry megköszönte a tisztviselők bizalmát, mire a tisztelgés véget ért.

KÖZGAZDASÁG

Ne vessünk burgonyát friss trágába.

Tudvalevő dolog, hogy a burgonyát három célból termeljük, t. i. hogy vagy asztali, vagy szeszgyári, vagy pedig takarmány burgonyát nyerjünk termési eredményül. A takarmány burgonyától eltekintve a gazdának az képezi célját, hogy minél nagyobb keményítő tartalmu burgonyát produkáljon, mert a magas keményítő tartalom az asztali burgonyát izletesebbé, a szeszgyári burgonyát pedig értékesebbé teszi. A keményítő dus asztali burgonya megsűve omlóssá lesz, ellenkezőleg pedig szalonnás, szappanos. A szeszgyári burgonyánál pedig azért játszik fontos szerepet a keményítő tartalom, amennyiben ebből készül a szesz s így természetesen annál többet fizezhet a szeszgyáros valamely burgonyáért, minél több abban a keményítő.

Vegyük fel például, hogy valamely gazdaságban 90 mm. hozamot adott kat. holdanként, a burgonyának keményítő tartalma azonban pedig kat. holdanként 14% volt, egy másik gazdaságban pedig kat. holdanként csak 18 mm. termett, azonban a termésnek 18%-a volt keményítő tartalom, úgy a két termelő

közül az utóbbi járt jobban, amennyiben 6 kat. holdanként 14,40 mm. keményítőt aratott, az első ízben említett termelő ellenben csak 12,60 mm.-át.

Felmerült most már az a kérdés, hogy a burgonyának keményítő tartalma miként volna fokozható, nevezetesen, hogy a friss istálló trágya nem hat-e csökkentőleg a keményítő tartalomra. Számos esetben bebizonyult már, hogy a közvetlenül alkalmazott friss istállótrágya nem emeli, de csökkenti a keményítő tartalmát, de annál inkább fokozza a termés nagyságát s ebből a szempontból nem volna hátrányára a friss trágázás a burgonyának. Hátróztottan hátrányára van azonban azért, mert a friss trágázás földben a burgonya inkább ki van téve pusztító betegségeknek, nevezetesen pedig a burgonya penész vehemensebben lép fel ilyen helyt; hátrányára van továbbá azért, mert az ilyen talajból kikerült burgonya nem tartós, eltartás közben sokkal nagyobb veszteséget szenved rothadás folytán, mint az, a mely nem frissen trágázott talajból kerül ki.

A vetés forgóban a burgonya — éppen azért — az istálló trágya után csak második helyen következik, vagyis oly módon ott elhelyezve, mint a cukorrépa termelő gazdaságokban a cukorrépa. Pl. zabos bükköny, előtte igen dus istálló trágával; utána buza 150 kgr. szuperfoszfáttal, utána burgonya, esetleg 100 kg. szuperfoszfáttal. Ilyen vetés és trágázási mód mellett nemcsak igen bő, de keményítő dus és tartós termést is kapunk.

Sertés vásár.

aug. 23.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 59—59½ krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm sulyban) 59—59½ krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 60—60½ krajcz. árig.

Sertés létszám: 1898. évi aug. 21-én — volt készlet 44.558 darab, 1898 aug hónap 22-én felhajtott 165 drb, 1898 aug hónap 22-én napján elszállított 446 darab 1898 aug. hó 22-ik napjára maradt készletben 46.277 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

Budapesti gabonatözsde.

aug. 23.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
" " " " "	77	—	81	00.00—00.00
" " " " "	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.25—9.30	81	9.70—9.85
" " " " "	76	9.35—9.40	80	—00.00
" " " " "	77	9.45—9.60	81	00.00—
Pestvidéki ó	78	9.60—9.55	82	9.55—9.70
" " " " "	79	9.70—9.75	81	—00.00
" " " " "	79	9.20—9.35	80	—
Fehérmegyei ó	76	9.50—9.55	81	9.70—9.75
" " " " "	78	9.25—9.60	82	—
" " " " "	79	9.35—9.30	—	—
Bácskai ó	76	9.45—9.40	80	00.00—
" " " " "	77	9.60—9.50	81	0000—
" " " " "	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
" " " " "	78	—	80	—
" " " " "	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	7.50 7.10
" " " " " "	—	6.95 6.95
" " " " " "	—	5.65 6.—
Árpa takarmánynak "	60—62	6.50 7.20
" " " " " "	62—64	6.50 7.20
" " " " " "	64—66	7.50 8.50
Zab " " " " "	39—41	5.70 6.00
Tengeri bánsági uj	—	5.05 5.10
" " " " " "	—	11.75 12.25
" " " " " "	—	—
Repce bánsági	—	—

Szerkesztői üzenet.

Tiri — a beküldött cikk megüti a mértéket s a közlelők közzé tettük.

VASUTI MENETREND.

1898. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:		ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyvárad felé)	d. u.	3 37
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 15
M.-Sziget felé (gyorsvonat)	d. u.	5 22
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	8 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	6 55
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	3 —
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 20
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz—Kassa felé	este	7 05
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 01
H.-Böszörmény—	m. á. v.-tól	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
B.-Sz.-Mihály felé	m. á. v.-tól	d. u. 4 08
	vásártérről	d. u. 4 15
	m. á. v.-tól	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 29
Füzes-Abony felé (m. á. v. tól)	reg.	4 42
	(vásártér-ől)	reg. 5 —

P.-Ladánytól gyorsvonat.		d. u.
Ohat-Kócs-Polgár felé m. á. v.-tól	vásártérről	d. u. 4 10
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 30
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 21

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 50
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget felől (gyorsvonat)	este	8 54
M.-Sziget felől	este	6 54
Csak Szatmárról	reg.	7 51
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21
Kassa—Miskolcz felől	este	7 57
	vásártérre	reg. 8 09
B.-Szt.-Mihály-H.	m. á. v.-hoz	reg. 8 17
	vásártérre	d. u. 3 22
Böszörmény felől	m. á. v.-hoz	d. u. 3 30
	vásártérre	este 6 32
	m. á. v.-hoz	este 6 41
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u.	5 27
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	d. u.	5 36
F.-Abony felől (vásártérre)	reg.	7 50
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	reg.	8 —

Nyilt-tér

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemő, gyermeket és felnőtlet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szén-sav-tartalmánál fogva, specíficus óvózer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e viz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás
kezelősege.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ujtalálmány

Szép akar lenni?

Ha igen, úgy használja csupán a Fáy-féle arczkrémet. Egyedüli ártalmatlan csodahatású vegykrém a szépség ápolására u. m. szeplő-májfoltok, vörös pattanások mitesszen s mindennemű bőrtisztálanság ellen.

Nem zsíros, habsz-rü gyorsan felszívódó kellemes illatú arczkrém, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.
Készíti Grósz Nagy Ferencz gyógyszer.
H. Szocioszlón

Debreczeni főraktár Dr. Rotschnek
V. Emil gyógyszerészére Kossuth-utca.
Fáy Crème-szappan 50 kr.

Higanyt nem tartalmaz.

Ártalmatlan vegykrém.

Ujtalálmány

Kiadó lakások.

A Hungaria-épületben **1898. május 1-ére az összes lakások kiadók.** A lakosztályok részint három részint négy szobából állanak s a legnagyobb komforttal vannak ellátva.

Ugyanott egy csinos két szobás **garcon-lakás** külön bejárattal kiadó.

Ertekezhetni a ház tulajdonosával **Weichinger Károlylyal.**

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, főpiacz a főpostával szemben
mindenféle

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 lv	Árverési jegyzőkönyv	—	—	70	kr.
100 "	200 pld Árverési hirdetmény	—	—	70	"
100 "	200 " Rendelvény	—	—	70	"
100 "	Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	70	"
100 "	Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	70	"
100 "	200 pld Nem szorgalmazás	—	—	70	"
100 "	400 " Közbeszítési ív	—	—	70	"
100 "	200 " Igény felhívás	—	—	70	"
100 "	Végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	70	"
100 "	200 pld Ertesítvény haszonbérletről	—	—	70	"
100 "	200 " Ertesítvény	—	—	70	"

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Kockázott, egyvonalas és sima

levélpapírok:

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

könnnyű levélpapír czégyenyomással	1/2 ives	3 frt	—	kr
erősebb "	"	3 "	50 "	"
erős szoms "	"	4 "	50 "	"
erős szoms "	"	4 "	50 "	"
mentesebb "	"	5 "	50 "	"

860/1898 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. I. 401/3. 1898. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Schner Samuel részére Dien László debreczeni ondódi lakostól 11 frt és 44 frt tőke, ennek 1897 évi szept. hó 18-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54frt 50 kr. perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával 1897. évi október hó 29-én bíróilag lefoglalt és 500 frtra becsült sertések, lovak, tengeri és egyéb ingóságok **1898 évi szeptember hó 2-án d. u. 1/4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben az ondódi 232 sz. a. tanyán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. augusztus hó 12.

Bódogh Zsigmond,

bírói kiküldött.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arczszépitő

kenőcs.

▲ Harmat-Crème a legjobb arczszépitő s kéz-ápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.

▲ Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.

▲ Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíros s a poudert jól állja.

▲ Harmat-Crème nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.

▲ Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőrtakák) elmulasztására, napégette s szélkífujtárczánál, s kéznél.

▲ Harmat-Crème teljesen szirtalan, habszertű, jóillatú arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.

▲ Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS L. gyógyszerésznél Debreczenben.

A leghatásosabb fűvekből van készítve.

Az egyedüli gyógyszer: reuma, podagra, köszvény és egyéb végtag fájdalmak ellen. z a szer már ezer és ezer — még a legkétségbeesettebb — esetben is **gyökeres gyógyulást** hozott és ezért orvosi szaktekintélyek a legmelegebben ajánlják. —
Egy nagy üveg ára 1 forint 50 kr.

HEUREKA!

1 kis üveg 80 kr.
(Utánvétellel 30 krral drágább.) Valódi állapotban

u feltaláló és főraktárosnál

Dr. O WALDING-nál

kapható. — Stuttgart, Gaisburgstrasse 14.
Egy kísérlet Heureka reuma elleni szeremmel felül-mul minden várakozást.

Kitűnő bedörzsolésre való szer.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános oszlokokra kősz. járgány és erőhajtásra.

TŰZFECSEKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harang állványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.